

Notranjec

GLASILO

POLITIČNEGA IN GOSPODARSKEGA DRUŠTVA
ZA NOTRANJSKO V POSTOJNI.

Izhaja vsako soboto
in velja po pošti za celo
leto 4 K, za pol leta 2 K.
Posamezne številke po 10 v.
Na naročbe brez denarja se
ne oziramo. Uredništvo in
upravnništvo je v Ljubljani
Breg šte. 12.

Inserati
se računajo za celo stran
36 K, za $\frac{3}{5}$ strani 25 K, za
 $\frac{2}{5}$ strani 18 K, za $\frac{1}{5}$ strani
9 K, za $\frac{1}{10}$ strani 5 K. Pri
večkratni objavi primeren
popust. Mala naznanila po
20 vin. od petit-vrstice.

Volilna reforma.

Dolgo pričakovani vladni načrt je zagledal beli dan. Načelo splošne, jednake volilne pravice je postalo program vlade. To je brez dvoma velikanski napredek, ki ga imamo iskreno pozdraviti. Sedaj gre le zato, da ta napredna ideja stopi v prakso čista in dosledna, nepokvarjena po strankarskih sebičnih namenih. Pričakovanje, da bodo tisti, ki so vsprejeli načelo politične enakosti posameznikov, dosledni in pošteni tudi v izvedbi, se je izjalovilo. Velike ideje so se polastili majhni ljudje, kratkega pogleda, zatemnjeni od strankarske malenkostne sebičnosti. Dr. Šušteršičevo delo je razdelba mandatov na Slovenskem. — Na Kranjskem so vrgli mesta, trge in deželo v en koš. Drugod se zastopniki kmetov pritožujejo nad tako razdelbo, poslanci češke kmetijske stranke napovedujejo silovit boj reformi zaradi sličnih določb na Češkem. Naši klerikalci, ki se uste o prijaznosti do kmeta, pa so ga združili s tržanom in meščanom. Namen je prozoren. V mestih se ne upajo zmagati, kmeti naj preglasujejo tržane. V ta namen bo treba ščuvati, da so v trgih kakor je na pr. Postojna, strašni zatiralci kmetov, treba bo umetno zasejati spor med trgom in okolico. „Domoljub“ s tem delom že začinja. Mesta in trgi, ki ne bi volili klerikalno, naj se zaduše, je parola klerikalcev. Na tej naredbi se pač ne bo dalo ničesar več premeniti, a rečemo lahko, da zmaga, ki si jo na ta način za enkrat olajšajo klerikalci, ne bo dolgo teknila. Upamo, da bo naša protiklerikalna agrarna misel začela omajevati gradove klerikalcev na deželi in tedaj bodo med kmetsko stranko in med laži-ljudsko klerikalno stranko odločili isti meščani in tržani, ki so jih klerikalni poslanci za sedaj skušali obsoditi na smrt.

Druga nič manj zvita naredba je združenje različnih sodnih okrajev v en volilni okoliš na ta način, da se za dalj časa vzdrži klerikalna vlada. Ložanski okraj naj odtehta napredne može v postojnskem okrajnem glavarstvu, Vrhnjani pa naj „panajo“ Idričane.

Cel vladni načrt, ki je za slovensko zemljo narekovan od klerikalne stranke, kaže, da so ti moške malenkostni strankarji, ki so položili naše slovenske brate na Štajerskem in Koroškem na žrtvenik, da sebi zagotove strankarske pridobitve na Kranjskem. Na Štajerskem bi imeli po pravici dobiti 9 mandatov, dobimo jih le 6, na Koroškem mesto 3 le jednega! V obeh deželah bi bila razdelba veliko naravnejša, če bi se bilo razdelilo na Slovencem pravičen način. Klerikalci se izgovarjajo, da itak dobimo na Kranjskem nekaj mandatov več, torej je škoda, ki nam je za vselej zadana na Štajerskem in Koroškem, odtehtana. Za klerikalce je to resnično, ker se jim gre le za klerikalizem, ki mu mislijo iz Kranjske preskrbeti 10 zastopnikov, a za slovenski narod ne. Okoli 100.000 Slovencev je na ta način brez zastopa, nekako navezanih na nemškega zastopnika, zmiraj zapostavljenih, tlačanih. Kje moremo od njih zahtevati, da nastopajo krepko v narodnem duhu, če so jih klerikalni Kranjci obsodili v politično smrt? Če se taka reforma vsprejme, bo ostala kot prokletstvo na klerikalnih „narodnjakih.“

Politične vesti.

„Domoljub“ je dosegel oni dan višek ostudnega švindla. Poroča namreč, da bo volilna reforma prinesla iz Kranjske v državni zbor 10 kmetov, seve klerikalnih. Ne vemo, ali so Domoljubovi braveci res tako neumni, da vse slepo verjamejo. Ali je dr. Šušteršič kmet? Ali je dvorni svetnik Šuklje kmet? In Nace Žitnik kakšen kmet pa ste Vi? Ti 3 gospodje bodo gotovo spet kandidati. Že danes lahko prorokujemo, da nobeden vseh 10 kandidatov lažiljudske stranke ne bo kmet, ampak vsi bodo „škrici“. In „Domoljub“ tako brezskrbno farba!

1. sušec je bil znamenit dan za avstro-ogrsko gospodarstvo. Ta dan so namreč stopile v veljavo nove trgovinske pogodbe z Italijo, Nemčijo, Rusijo in Belgijo. Carina na mejah se pobira po novih tarifih. Glede

pogodbe z Italijo smo že zadnjič omenili, da odpade „vinska klavzula“, da ostanejo lesni izdelki, katerih izvažamo v Italijo v vrednosti 31 milijonov kron, carine prosti, da pa vzraste carina za naš konjski izvoz od 25 na 40 lir. Zato pa bomo mi pobirali nekaj višje carine na italijansko žito. — V Nemčijo izvažamo blaga za 1,008.000 K, iz nje se k nam uvaža za 695.000.000 K. Poljedelskih in gozdnih produktov izvažamo tjakaj za 552 milijonov kron. V glavnem so se nemške carine zvišale in zadenejo težko avstrijski ječmen, hmelj in slad. Izvoz govedine in prešičev zadene tudi na višje carine. Doslej se je plačevala carina na nemški meji po glavah, zdaj pa po metriskih centih. — Pogodbe z balkanskimi državami in Švico se bodo v kratkem sklenile.

Državni zbor se snide prihodnji teden zopet. Razpravljalo se bo o volilni reformi.

Na Češkem so začeli agrarci hudo gonjo proti splošni, jednaki volilni pravici, ker je vlada ponekod združila trge, mesta in kmetije.

Carinski spor s Srbijo. Dne 1. marca je potekla stara trgovinska pogodba s Srbijo, ne da bi se bila sklenila nova. Ker ima vsaka država dvojne tarife, namreč avtonomni, samostojni tarif za države, s katerimi ni sklenjena nobena pogodba, in konvencionalne tarife, to so pogodbe s posameznimi državami, se od 1. marca pobirajo carine po avtonomnem tarifu, ki ima vseskozi veliko višje postavke kot konvencionalni. Isti

dan pa se je tudi že dognalo, da se pogajanja za novo trgovsko pogodbo s Srbijo nadaljujejo. Avstrija je bila svečano zahtevala od Srbije, da iz one pogodbe, s katero je sklenila carinsko zvezo z Bolgarsko, izpusti vse, kar Avstrija zahteva. Srbija je izjavila, da naj Avstrija formulira, kaj zahteva, ker Avstrija tega ni storila, se je začel carinski spor. Sedaj je Avstrija povedala, kaj hoče; o tem se vrše pogajanja.

Na Ogrskem se skušajo Kušutovci oprati raznih očitkov, da so slabo vodili boj z Avstrijo in cesarjem. Lajoš Košut in Aponi nameravata iti v inozemstvo tožiti nad krivičnostjo. To sicer vsi vejo, da se je ravnalo proti Madjarom nasilno, a tožarenje ne bo nič pomagalo. Gospodje Košut in drugovi bodo dobro storili, če bodo začeli malo vstrajnejše drobno delati za izobrazbo in bogatstvo naroda madjarskega, da ga ne izsesajo Židi in politično ne uničijo plemiči.

Car Nikolaj sklicuje rusko „Gosudarstvenajo dumo“ na dan 10. majnika. S tem so izpodbita enkrat za vselej nemškim in židovskim lažnjivcem iz ust obrekovanja, da je car ustavo le obljubil, da je pa noče prestaviti v prakso.

Dopisi.

Iz Hruševja se nam piše: Malo je znana vas Hruševje pri Postojni in človek bi mislil, da spimo spanje pravičnega, toda temu ni tako, ker tudi mi smo

Listek.

Kraški svet in kraške vode.

Predaval v Cerknici 21. januarja 1906. nadinžener Ivan Sbrizaj.

(Dalje.)

Tedaj tudi glede kraških polj ne smemo misliti, da smo edini na svetu; a kakor razvidno, imajo drugod še veliko obsežnejše take doline in cerkniških jezer je tudi še več.

Zanimivo je vprašanje, kako da so nastale te velike kraške doline ali polja. Dr. Jovan Cvijić pravi, da si lahko teoretično razlagamo stvaritev polj na tri različne načine.

Če se premika zemeljska skorja, to je če se na kraškem ozemlju vzdigne ali poniža, tedaj vsahnejo vsi vodotoki na vzdignjenih mestih in sploh vsa voda, ker se izgubi po razpokah; na ta način nastanejo ne glede na erozijo prave tektonične kotlinske oblike, torej taka polja.

Ako se zemlja vzdigne v spodnjem toku reke, s tem zapre dolino; kraška reka, ki se izgublja po požirnikih, nima vsled tega več moči, da bi presekala vzdignjeno plast. Taka polja so na pol tektoničnega, na pol erozivnega izvora, to se pravi, da si je ustvarila reka odprto dolino najpopreje vsled mehničnega delovanja, a kasneje se je zemlja vzdignila na spodnjem

delu doline. K tej vrsti polj prišteva dr. Cvijić ložko, cerkniško in planinsko polje.

Če reka, ki si je napravila pravo odprto dolino, kakor jih imamo v planinah, potem ko stopi vsled tega na kraški svet, vsahne, tedaj ne nastanejo normalne doline, ampak zaprte, to je polja. K tej vrsti prišteva dr. Cvijić polja v Bosni in Hercegovini ter pravi, da so se tektonična premikanja nadaljevala že po njihovi ustvaritvi, ki so jih zato znatno predrugačila, posebno razširila in poglobila. Ta polja so tedaj po mnenju dr. Cvijić-a nastala tako, kakor so nastale naše planinske doline, namreč vsled erozije in denudacije vode, ki je na svojem daljšem potu vsahnila v kraškem svetu.

Dr. Grund, ki je posebno temeljito proučil Kras v zapadni Bosni, je mnenja in podpre to svoje mnenje z najnovejšimi geološkimi študijami o bosanskih poljih, da pripisuje dr. Cvijić preveč moči vodi, vsled katere bi mogla le s kemično denudacijo ustvariti tako velike doline, ter pravi, da je velika večina bosanskih polj tektoničnega izvora. Ravno tako so tektoničnega izvora tudi ložko, cerkniško in planinsko polje. Nekaj polj je pa nastalo tudi na ta način, da je voda odnašala svet; a to se ni zgodilo kemičnim, ampak mehničnim potom, po vodotokih, toda le v onih dolinah, ki leže na nepredornem svetu. Reke so napravile med apnenikom izolirane kotline s tem, da so odstranile neprodorne plasti, ki se dajo lažje uničiti; izpranje se je vršilo deloma

jeli napredovati. — Pustno nedeljo priredilo je tukajšne prostovoljno gasilno društvo predpustno veselico v korist napravi novega gasilnega doma. Veselica je bila zelo dobro obiskana. Posetili so nas gg. iz Hrašč, Postojne in Logateca, slavna požarna bramba iz Razdrtega, korporativno in sploh mnogo ljudstva iz Hrenoviške okolice. Vspeh te prve veselice je bil nad vse nepričakovan. Šaloigra je vzbudila občinstvu mnogo smeha in zabave, in tudi gmoten vspeh je bil popolnoma dovoljen. Čistega preostanka je 200 K. Naravnost razočarani pa so bili poslušalci, videč, da domači priprosti fantje in dekleta, začetniki, tako težke pevske točke izvajajo s tako preciznostjo. Mogočno je zadonela šestoglasno, veličastna pesem „Triglav.“ Nastopil je pri več pesmih tudi moški zbor, kakor tudi mešani zbor. Kot za nameček smo končno slišali tudi nekaj komadov mičnih in poskočnih „Narodnih Žirovnikovih pesmi.“ Poslušalci so z burnim ploskanjem izražali svoje zadovoljstvo. Posebna hvala gre tukajšnjemu g. dež. dacarju Fr. Kvas-u kot pevovodji, ker se je iz prijaznosti toliko potrudil, da je izuril v tako kratkem času in tako temeljito čisto neuke pevce. S tem si je pridobil vrli gospod Kvas obilo pohvale in zaupanje pevcev. Pokazal je, kaj premore žilava delavnost in vztrajnost ter veselje do poučevanja. Dokazal je, da se da mnogo doseči ne le pri izobraženem, temuč tudi pri priprostem ljudstvu z delavnostjo in vztrajnostjo. Le želeli bi bilo, da bi se vaje v petju nadaljevale, dokler imamo v svoji sredi tako izbornega vodjo, ki je

tako vnet za napredek, ter da bi se v kratkem osnovalo prepotrebno pevsko društvo pod orjaškim Nanosom. — Da se je veselica sploh vršila, gre posebna zasluga načelniku gosp. Ant. Milharčiču in gosp. Edvardu Del Lincu, tajniku požarne brambe, ker sta se mnogo trudila za prireditev veselice in za nabavo mnogih dragocenih dobitkov. Čast tudi vrlim gasilcem, ker so se potrudili, da so se vsi prostori z gasilskimi znaki tako dično okrasili in postavili pred hišo veselice primeren slavlolik z napisom „Na pomoč!“ Vsa čast gre tudi tukajšnjemu trgovcu in gostilničarju g. P. Del Lincu, ki je občinstvo postregel tako izborno. Ta veselica ostane marsikteremu dolgo v spominu, ker se je bila vnela jako živahna prosta zabava z godbo in plesom, kar je trajalo do ranega jutra. Omeniti je tudi, da se je cela stvar vršila složno, brez vsakega prepira, za kar še enkrat vsa čast tukajšnjim gasilcem. — Občni zbor Podnanaške mlekarske in sirarske zadruga v Hruševji se je imel vršiti v nedeljo, dne 18. februvarja, a izvršil se ni, temuč je bil razpuščen in mesto da se bi volilo, se je pričkalo in očitalo eden drugemu, kar imajo biti posledice tožbe. Zadružniki so se nejevoljni razšli obljudujoč, da ne pridejo več na drugi občni zbor, kjer se prepira, a ne vedoč zakaj. Drugi občni zbor bode v tem mesecu. Računi za leto 1905 so se predložili nadzorništvu v pregled in odobrenje. V slogi je moč!

Iz Slavine. V pretečenem poletju se je zgradil za vasi Slavina, Koče in Žeje vodovod. Kakšna dobrota.

nad-, deloma podzemeljsko. Prava kraška polja so le ona, ki so nastala v apneniku tektoničnim potom. Tektonična polja ali doline imamo tudi v planinah, n. pr. ljubljansko, celovško in druge doline; razlika je le, da si je voda teh dolin izprala vidno strugo (n. pr. Sava v soteski proti Zidanem mostu). Iz tega sledi, da taka tektonična polja niso odvisna od kraškega sveta, ampak da je vzrok njihove stvaritve ona, splošno na zemeljsko oblo delujoča moč, le hidrografični posledki so na Krasu drugačni. Ta polja tudi ne spadajo vsled tega k neobhodnim oblikam kraškega sveta, kakor spadajo doline, jame in pomanjkanje stalne vode.

Starejša teorija o tvorbi kraških polj je rekla, da so se zrušili oboki velikih podzemeljskih votlin. Glede Račne na Dolenjskem so bili mnenja, da je holmec v dolini, ki gleda iz nje kakor otok, ostali steber, ki je podpiral prejšni obok one velikanske jame. Tak steber bi bil v Planinski dolini hrib, na katerem stojita vasi Laze in Jakovce. Tudi male doline so nastale na ta način, kakor so menili starejši opazovalci Krasa; hoteli so celo najti po teh dolinah podzemeljski tok voda, kakor Šice v Račni, Reke v Škocijanu, češ da je spodaj vodotok, torej votlo, vsled tega se je obok na mnogih mestih zrušil in doline so nastale ravno nad vodotokom.

Ta teorija spopolnjena z nazori Hacquet-ja je bila tudi pred vsem merodajna, da so začeli svoje dni po

kranjskih kraških poljih vodoodvajalna dela, ker se je mislilo, da se je zaprl pri zrušenju obokov vstop vodi v podzemeljske struge; treba je zato le odstraniti te ovire in poplavo bo konec. Danes, ko nam je odkrila veda ves kraški fenomen in kraško hidrografijo, se imenovana teorija o tvorbi kraških polj ne omenja več.

To je v glavnih potezah vspeh najnovejših raziskavanj o stvaritvi kraških dolin, jam in polj. Kakor povsod drugod, nam je tudi tu odkrila veda vse jasno in določno, vse kraške oblike temelje na jako enostavni podlagi, namreč: Kraški svet je mogoč le na apneniku ter nastane zato, ker razkraja voda apnenik in odnaša razkrojene snovi, obstoječe po največ iz rudeče zemlje in ilovice. Seveda se vsiljuje nehote vprašanje, kam gre ta voda, ki se izgublja po kraškem svetu. Kakor v drugih krajih se nahaja tudi na Krasu v gotovi globi čini nepredorna plast, na kateri se od zgoraj došla voda vstavi in podzemeljsko odteče, dokler ne pride v nižavah kot studenec, potok ali reka zopet na dan. Iz tega sledi neposredno, da bode doseglo kraško ozemlje enkrat vrhunec svojega razvoja, kajti kemično deluje in razkraja voda le do neprodorne plasti. Tu je konec njenega delovanja. Nebroj dolin po Krasu ne more dalje segati, kakor do te spodnje vode; ko pride do nje, se prično doline zopet polniti z razkrojenimi snovmi ter postajajo vedno plitvejšje, enkrat pa se napolnijo popolnoma. (Dalje prihodnjič).

da je, to nam zamorejo povedati prebivalci teh vasi. S tem je najbolj ustrezno Žejancem, ki niso imeli v bližini nobene vode; le par posestnikov je imelo male domače vodnjake. Tudi Kočancem je vodovod dobrodošel. Imajo sicer prav velik vodnjak, katerega jim je sezidala blagopokojna njihova rojakinja gospa Kalister, a je večinoma suh. V takem slučaju so si vozili vodo iz studencev v slavinskih jarkih. Najzadnje je vode zmanjkalo Slavincem, ki imajo dva vodnjaka, v katerih se nabira takoimenovana talna voda. Pa tudi v teh je poleti ob suši zmanjkalo in tako se je v suši vsak dan do 200 vozov vode izpeljalo iz slavinskih jarkov. Mnogokrat so morali zadnji po 2—3 ure čakati pri studencih. Če bi se hotelo izračunati porabo vozov, sodov in živine ter zamujeni čas, bi se naračunal velikanski znesek, a kljub temu so še dandanes ljudje, ki nasprotujejo tako koristnim napravam. — Vse delo je bilo proračunjeno na 53.600 K, katera svota se pa bo za okroglo 3—4000 K prekoračila. Voda je vlovljena v studencu „Mrzlek“ in je od deželnega preskuševališča v Ljubljani kvalifikovana kakor „prav čista in prav dobra pitna voda“. Prav čarobno je videti kako iz velikanske skale vre na dan. Ob času kopanja se je prišlo slučajno še do enega izvirka, katerega se je ravno sredi cementnega jarka z železno cevjo vanj napeljalo. Vode je sedaj veliko in upamo, da jo tudi v suši ne bo manjkalo. — Prav v groznem stanu je cesta čez Koče in Slavino. Mnogo gozdnih potov je še ulica proti tej. Prav nič se ne bo čuditi, ako se bode čitalo nekega dne, da je ta in ta voznik na cesti Koče-Slavina obtičal v blatu. Vprašati moramo, ali ni res več oblasti, ki bi se malo pobrigala za cesto, da se je spravi zopet v red. Tudi zid pri potoku v Slavini se bo v najkrajšem času ves sesedel. Krivo pa je, da je cesta v tako slabem stanu tudi to, da se jo prav mnogo rabi in več od tujih nego domačih voznikov. Zakaj bi ne sprejeli te ceste med okrajne ceste, ko je vendar toliko cest, ki se polovico manj rabijo, pa so okrajne. Prosimo toraj pomoči. — Gospod nadučitelj Verbič v Slavini je 18. m. m. pokazal, kaj se lahko napravi v vaseh s priprostim ljudstvom. Po njegovi zaslugi se je priredila predpustna veselica v korist tukajšnjemu gasilnemu društvu, ki je presenetila vse udeležnike. Prav težke točke v petju so izvajali z največjo natančnostjo s samimi priprostimi pevci in pevkami. Čast mu! Kličemo njemu in tudi drugim: „Gospodje budite ljudstvo“. Vdeležba je bila prav mnogoštevilna, posebno iz Št. Petra in bližnjih vasi. Iz Postojne se je udeležil le nadzornik gasilnih društev za Notranjsko gospod Bl. Petrič. No mislimo pa, da bi se jih gotovo več, ko ne bi salonski orkester ravno tisti dan napravil svoje veselice. Vsled take udeležbe dobi gasilno društvo lep predpustni dar.

V Žireh je imel 18. februarja „Odsek idrijskega sokola v Žireh“ svoj I. redni občni zbor, kateremu je prisostvovalo tudi nekaj bratov iz Idrije. Brat stud. iur. Ivan Kavčič je otvoril v imenu podpredsednika občni

zbor in pozdravil vse navzoče brate s krepkim Na-zdar! Potem je govoril zgoraj omenjeni o nalogah in dolžnostih Sokola, brat Julij Novak iz Idrije pa je razložil pomen in namen Sokolstva in opominjal k vstrajnosti. Nato se je prešlo na običajni dnevni red. Predsednikom je bil izvoljen z večino glasov dosedanji podpredsednik brat Tomaž Žakelj, preglednikom pa brat Ivan Žakelj. Ker je pa bilo tako izpraznjeno mesto podpredsednika, se je jednoglasno z vzklikom poverilo to mesto bratu juristu Ivanu Kavčiču. S prisrčnimi besedami so se zahvalili novoizvoljenci za zaupanje in za častna mesta, katera so se jim poverila v odboru. Proračun izkazuje 217.64 K odštevši znesek za nabavo orodja. Odsek šteje sedaj 21 delavnih, 5 podpornih in 8 ustanovnih članov. Telovadi se po 7 ur na teden. Po nekaterih slučajnostih je podpredsednik zaključil občni zbor. — Zvečer istega dne se je vršila veselica v korist našega odseka, katera je uspela prav dobro, kajti donesla nam je čistega dobička 189.36 K. Z navdušenimi besedami je pozdravil brat Jakob Poljanšek na slavnost prišedše goste in domačine ter slikal položaj Slovencev tako s kulturnega, kakor gospodarskega stališča. Potem je govoril o naših ciljih in v vzvišenih besedah razložil besedo „Sokol“ ter povdarjal, kolikega pomena je Sokolstvo za Žirovce. Dovršeno je deklamovala gospica Francka Kopač krasno pesem „Slovenka“. Vspela je tudi igra kakor tudi šaljiva pantomina. Naše vrle in brhke deklice v narodni noši pa so neutrudno prodajale srečke, dopisnice in druge podobne predmete. Odsek izreka najprisrčnejšo zahvalo za požrtvovalnost vrlih sotrudnic, v katerih upa dobiti prve sestre-sokolice. Ogromna udeležba od strani občinstva nam je v dokaz, kolike simpatije vživa naš odsek pri domačinih. Zato pa skušajmo z vstrajnim in resnim delom, z vzornim obnašanjem in možatim nastopanjem obvladati in pridobiti srca vseh domačinov in tako krepiti vezi, ki nas vežejo z občinstvom. Toraj krepko naprej! Dokazali smo, da se resno pripravljamo na delo in pokazali, da hočemo biti vredni imena sokolskega, ter vedno bistrim okom bdeti nad milo domačijo.

Domače vesti.

Umrl je g. Ivan Gruden, vpokojeni davkar na Vrhniki. Za Vrhniko si je pokojnik pridobil velikih zaslug.

V zdravstveni odbor za vipavski okraj so bili izvoljeni sledeči: veleposestnik Karol Meyer predsednik, župan Anton Hrovatin iz Vipave podpredsednik in blagajnik, Iv. Premrou, občinski svetovalec v Št. Vidu, Andrej Rovar, občinski svetovalec na Colu, Matija Suša posestnik na Polju in Ivan Šapla, gostilničar v Šturjah, pa odborniki.

Korzo v Postojni. Pustni torek, ali kakor pravi ljudski pregovor: god vseh norcev, je bil letos v Postojni izvanredno slikovit, živahno zabaven in rekli bi dostojno norčav. Namesto običajnih razcapanih in uma-

zanih pouličnih pustnih šem, videli smo letos voziti se po trgu nekako velikomestni „korso“. Dolga vrsta raznovrstnih z zelenjem cveticami in slikovitim nakitjem okrašenih voz se je vozilo po trgu, svobodna in vesela razposajenost lepih mask je povzročila obilo smeha in zabave. Le škoda, da je slabo vreme kolikor-toliko nagajalo. Častilci norčavega Pusta so se hoteli letos na poseben način, kakor je navaden v južnih mestih, posloviti od zabavnega Karnevala.

Sokolska maskarada. Dne 24. t. m. je priredil naš „Sokol“ svojo običajno društveno maskerado v prostorih „Narodnega hotela“ pod naslovom „Na planinah“. Maskerada je v vsakem oziru sijajno vspela. Velika, po bratu Križetu in bratu Fran Paternostu res okusno dekorirana dvorana je bila do zadnjega kotička napolnjena z najodličnejšim občinstvom iz Postojne in okolice. — Ples se je otvoril ob 9. uri in je trajal do ranega jutra. Prvo četvorko je plesalo nad 50 parov, zadnjo zjutraj ob 6. uri še vedno nad 30 parov. Na maskerado je došlo obilo jako elegantnih mask. Tako n. pr.: kušarica, planinska cvetka, rokoko, domino, Napolitanka, smreka, ciganka, hieroti, šaljivi Notranjec, katera je nabrala za Vilharjev spomenik čez 70 K, narodni kolek — katera je nabrala za družbo sv. Cirila in Metoda nad 25 K — Tirolka in Tirolec, grabljica iz Krasa, solnce, Turkinja, Karmen, Čuk, Slovak, Arabec, čarovnik, satan, loncevezci itd. Prav ljubke so bile, v obilnem številu zastopane dame, v narodni noši. Med odmorom zapel je moški zbor pevskega društva „Postojna“ pod vodstvom kapelnika br. Kubišta dvoje prav lepih zborov tako: „Sokolsko“ in „Na planine“. S tem se je zabava znatno povečala in bodi tem potom izrečeno g. predsedniku Ant. Ditrichu in ostalim gospodom pevcem iskrena hvala. S svojo navzočnostjo so nas počastili: g. okrajni glavar Lapajne z gospo soprogo, g. dež. sodni svetnik Žužek, g. finančni tajnik Gerstenmayer, g. župan Pikel z gospo soprogo, g. deželni poslanec Arko itd., še obilo najodličnejših gostov iz Postojne in okolice kakor: Planine, Rakeka, Matenjevsi, Razdrtega, Hrašč, Št. Petra, Šmihela itd. Nad vse nas je pa razveselila res obila vdeležba vrlih sosedov Logatčanov ki so pripeljali s seboj tudi obilo mask. Živeli in na svidenje! Bila je res to veselica, katera je gotovo našemu „Sokolu“ v čast, in na katero se bo gotovo vsak udeleženec z veseljem spominjal. Le tako naprej naš vrli „Sokol“! Na zdar!

Vreme. Po dvadnevem deževju je zapadel v sredo po Notranjskem od 20 do 50 cm debel sneg. Sušec je toraj prinesel novo zimo.

Nesreča. Gdč. M. Uršič, učiteljica v Podkraju, se je peljala v nedeljo dne 25. t. m. k svojim staršem v Št. Vid. Na nekem ovinku pri Colu pa se je prevrnil voz čez kake 7 m visoko škarpo. K sreči je bilo spodaj polno snega. Učiteljica si je zlomila desno roko, voznik in konji so pa nepoškodovani. Voz je obtičal za nekim hrastom.

Domoljubovo delo. Vsak, kdor pogleda le nekoliko v naš list, bo takoj vedel, kakšen je namen in smoter lista. Menili smo, da tega tudi nikoli ne bo treba povdarjati pred razsodnimi ljudmi, in da naš list ne polni svojih predalov s škandali in natolcevanjem, kakor to delajo gotovi listi, med katerimi je seveda tudi Domoljub, ki nas dan na dan napada in vsako stvar hoče napraviti smešno ali obrekljivo, stvarno pa se itak ne spusti v razgovor. Tudi zadnjič nas je napadel radi Knežaka. O klerikalnih škandalih, kako so klerikalci opijanili otroke in jih poslali razgrajati pred hišo svojega učitelja, in kako so potem pisali „še otroci se vesele zmage,“ za take stvari res ni prostora in ga tudi ne bo. Domoljub je povedal sam, da ni v naši zadnji številki besede klerikalec. Iz tega sledi koliko mu je do prepiranja in koliko nam, dasi ni Domoljuba še videla Notranjska, da nas ne bi napadel in obrekoval. Le mimogrede: „otroci ga ne morejo živega videti“ piše zadnji Domoljub o knežaškem učitelju. Ti krščanski Domoljub in tvoji otroci, kakšno je to sovraštvo, politično ali osebno? Za krščanske Domoljube dosti žalostno, naj bo eno ali drugo. Taka je hrana Domoljuba in mi jim jo privoščimo, saj ima tudi šcene svojo.

Kaj je novega po Slovenskem.

Umrl je v Ljubljani gosp. dr. Kopriwa, mestni fizik in zdravstveni svetnik, v starosti 44 let.

Poštari in poštni ekspeditorji so imeli 24. m. m. v Ljubljani shod, na katerem so zahtevali 20 % zvišanje plače in sicer do tedaj, ko se jih uvrsti v štiri spodnje razrede državnih uradnikov.

Železnica Kranj-Tržič je gmotno zagotovljena. Država jamči z 1,750.000 K, prispevki dežele in krajevnih interesentov pa znašajo 320.000 K. Na novi progi bo vozilo osem vlakov.

Pri občinskih volitvah v Medvodah so zmagali klerikalci.

Električna naprava, ki jo namerava zgraditi tvrdka Lenarčič iz Vrhnike v Krškem, je proračunjena na 5 milijonov kron in bo imela 6000 konjskih sil. Elektrarno zgrade na levem savskem bregu in narede ob krškem mostu močan jez. Električen tok bo tako močan, da ga bo lahko speljati v Zidan most in do Zagreba.

Okrajnega glavarja Orešeka, o katerem smo zadnjič poročali, da je izginil neznano kam, so našli v Savi vtopljenega, ko so iskali nekega družega vtopljenca. Kakor poročajo, se je g. Orešku omračil um.

Legar razsaja že dalje časa v Hrastniku in se vedno bolj širi. Razširila se je bolezen tudi na delavce ondotne steklarne.

Ogenj je uničil posestniku Rešu v Podvesi na Koroškem gospodarska poslopja. Škode je okoli 3400 K.

Umrl je v Trstu gosp. Jos. Sirk, jako priljubljen trgovec, ki je mnogo žrtvoval v pospeševanje narodnega življenja tržaških Slovencev.

Tržaški mestni zastop je sklenil, da bo magistrat sprejemal v bodoče samo italijanske dopise, češ da sedaj, odkar je magistratu odvzet prenešeni delokrog, ni več povoda prejemati dopisov v „tujih“ jezikih.

Štrajk v Trstu končan. Stavkujoči kurjači in pomorščaki Lloydovi v Trstu so nehali štrajkati in so šli v soboto na delo.

Nesreča. 33 letnega delavca Josipa Jejčiča iz Vipave, ki je delal v prosti luki v Trstu, je podrl neki mimovozeči voz s tako silo na tla, da si je zlomil nogo.

Županstvo v dekanih v Istri je sklenilo kolekovati v prid družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani vse svoje uradne listine z narodnim kolekom. Obenem je izročilo družbi 50 kron podpore. To je druga občina. Prva je bila občina Partnije pri Mariboru. Živeli zavedni občini!

Prosveta.

Pokojninska določila družbe sv. Cirila in Metoda, ki jih je vsprejelo družbino vodstvo v svoji zadnji seji, določajo, da imajo pravico do pokojnine stalno nameščeni učitelji, učiteljice in vrtnarice že po desetih službenih letih in sicer štirideset odstotkov, za vsako nadaljno službeno leto pa po dva odstotka. Po štiridesetih letih gre torej kot pokojnina polna vštevna plača. Pokojninski zaklad se nabira iz prispevkov upravičencev, družbe, daril in plodonosnega nalaganja prejemkov. Določila so veljavna od 1. januarja 1906. Naša šolska družba se v zadnjem času zelo lepo razvija.

Javne ljudske knjižnice se snujejo, kakor je čuti, v Radovljici in v Kamnici.

Ljudska izobrazba in volilna reforma. Kadar smo mogli, smo govorili o velikanskem pomenu, ki ga ima izobrazba, ako ni le last dveh, treh ljudi, ampak posest slehernega človeka. Nikdar pa še nismo tega dejstva tako občutili, kot ravno sedaj, ko se uvaja tudi v naši državi splošna in enaka volilna pravica. Tisoči in tisoči rojakov, ki niso dosedaj imeli v politiki nobene besede, zadobe volilno pravico, tisoč in tisoč mož, ki so uživali dosedaj predprave, je ta hip degradiranih na korist prvih. Pred volilno mizo v državni zbor ne bo od sedaj naprej nobene razlike. Župnik bo ravno toliko vreden, kot njegov cerkovnik, škof ravno toliko, kot njegova najbolj garjava ovca v daljnih Rovtih. Glas deželnega predsednika ali okrajnega glavarja bo izdal ravno toliko, kot oni najbolj slabo plačanega vaškega hlapca. Da! z volilno reformo pride dan sodbe za vse one, ki so nosili glavo preveč po koncu in ki so menili, da so vsi drugi ničle samo oni da nekaj veljajo. V kratkem pa bodo izginili taki prenapeteži in vsak človek bo spoštoval in cenil sočloveka tako, kot zasluži. Z volilno reformo pride doba, v kateri se bode huje bil boj med izobraženci in neizobraženci, kot kdaj preje. Razboriti in samostojno misleči možje bodo volili po svojem najboljšem

prevdarku in prepričanju, zabite nevedne in duševno odvisne ljudi pa bodo izrabljali tudi v bodoče prebrisani sleparji. Bližamo se času, ko utegnejo farovski podrepaniki zagospodariti tudi nad našo napredno Notranjsko, ona zlata doba, ko ne bo smel nikdo imeti svoje glave, pač pa bo povsod odločeval farovski podplat. Bolj kot kdaj preje, nastopajo za Notranjsko resni časi, v katerih se ima odločiti, ali naj na naši zemlji postane vladarica neumnost ali pamet. Dolžnost vseh nas je, da s podvojeno silo stopimo med ljudstvo in da mu podelimo izobrazbo kot orožje, s katerim naj se brani proti vsakemu zapeljivcu in izkoriščevalcu. Ne sme nas strašiti, da še danes tava toliko in toliko bratov po temi, pač pa nam mora biti ravno to v bodrilo, da nam zasiže čim preje nova luč svobode in neodvisnosti. Na delo torej!

Deželni zakon za nadaljevalne šole. Čehi se zadnji čas posebno zanimajo za nadaljevalne šole. Sklenili so, da uveljavijo poseben zakon, po katerem bodo morali v določenih slučajih snovati nadaljevalne šole. Kjer bi pa teh poleg ljudskih šol ne bilo mogoče ustanoviti, bodo morali uvesti vsaj nadaljevalne tečaje. Nadaljevalne šole pa naj bi snovali z ozirom na dejanske potrebe v posameznih krajih. Tu bi se učenci šolali bolj za trgovino, tam za obrt i. t. d. V enem kraju bi se pečali bolj z mizarstvom, v drugem s čevljarstvom i. t. d. Povsod pa naj je gledati na to, da bi se naučili učenci veliko praktičnih stvari in da bi se snov delila kolikor možno po strokah. Čehi nameravajo ustanoviti poleg deželnega šolskega sveta poseben deželni šolski svet za nadaljevalno šolstvo.

Narodno gospodarstvo.

Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda se podraže vsled nove pogodbe in ker je sploh v ceni poskočilo blago te vrste. Dosedaj je bila cena originalnemu zavoju = 500 zavitkov „Normal“ 48 K. Od 1. aprila 1906 naprej pa bode cena isti množini 54 K. „Flemming“ imajo po novi pogodbi isto ceno kakor „Normal“. Zato opozarjamo vse častite konsumente, trgovce in prodajalce na ugodno priliko, da si nabavijo dovoljno zalogo vžigalic še tekom meseca marca 1906. Tvrdba Ivan Perdan v Ljubljani kot založnica družbinih vžigalic se je namreč zavezala, da efektuira vsa tekom meseca marca jej poslana naročila po dosedanjih nizkih cenah. Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so najboljše in najcenejše, družba pa je prejela od razprodanih vžigalic do konca 1905. leta znesek 18.400 K. Torej rodoljubi hitite z naročili v očitni svoj prid.

V novi trgovinski pogodbi z Italijo, ki stopi s 1. marcem v veljavo, je za vino v sodih avtonomna carina 60 K namesto dosedanje carine 7 K 62 v. V zameno pa bo mogla Italija carine prosto uvažati pomaranče in limone. Znižana je carina za smokve, lešnike, oljke in olje.

Na čem je spoznati svinjsko kugo? Ta nevarna bolezen je naredila pri nas že veliko škode in sicer največ zaradi zaprtije, ki se razteza zaradi posameznih slučajev na cele vasi in kraje, tako da je po teh krajih za dalje časa ustavljena vsa kupčija. Bolezen se večkrat pojavlja in razširja po neprevidnosti enega ali drugega gospodarja. Svinjsko kugo je spoznati na tem, da nima prešič nobenega pravega teka in da je vedno žejen. Žival postane posebno v zadnjem koncu tako slaba, da komaj hodi in se opoteka. Radi tega tudi mnogo leži in se zariva v steljo ter nerada in težko vstaja. Sedež bolezni je ali v črevesih, ali želodcu, ali pa tudi v pljučih. Če se pokaže črevesno vnetje, imamo pravo svinjsko kugo, če so pa prizadeta pljuča, kar se spozna po suhem kašlju in težkem dihanju, je tako imenovana svinjska kužna bolezen. Obe ste enako nevarni in nalezljivi in se pojavita lahko obenem na istej živali. Pri svinjski kugi so čreva najprej zapečena, ali se pa pokaže takoj spočetka driska. Včasih so odpadki pomešani tudi s krvjo. Pri svinjski kužni bolezni pa nastopi suh bolesten kašelj, ki popade žival na krčevit način, ali pa žival le pokašljeuje in težko diha. Živali imajo nenavadno telesno toploto, ali so prav vroče, ali pa prav hladne. Včasih je opaziti na živali tudi kožne spuščaje, največkrat pa ušesi in sicer na hrbtu ali na trebuhu in notranji strani stegen. Spočetka ima žival včasih tudi krmežljave oči. Obbolela žival pogine v par dneh, ali se pa vleče bolezen par tednov, celo cele mesece.

Kako ustaviti drisko pri sesnih teletih? Prav dobro sredstvo so surova kurja jajca, katerim lahko primešamo nekoliko stolčene krede, recimo po eno malo žličico. Teletu dajmo po dvakrat ali trikrat na dan po eno ali dve surovi jajci. Jajci je treba seveda ubiti in pomešati s stolčeno kredo. Tele se ne brani tega zdravila, ampak ga celo rado uživa. Ker so jajca zelo redilna, je to sredstvo toliko bolj priporočati, ker nam po driski navadno shujšajo teleta.

Kako je ravnati s svinjskim gnojem? Pri nas puščamo svinjski gnoj pri svinjakihi, v rahlih kupih, da se tam suši in kvari. Na ta način ne moremo dobiti dobrega gnoja. Svinjski gnoj spravljajmo na gnojišče, kjer se naj pomeša z drugim gnojem in dobro stlači. Le tako dobimo res dober gnoj. Ne puščajmo torej ležati okrog svinjakov svinjskega gnoja, ampak spravljajmo ga tje, kamor spada. Povsod imejmo po eno dobro skupno gnojišče.

Gnojni kupi. Če vozimo po zimi gnoj na njive, ga ni puščati v razkopanih kupih, ampak ti kupi se morajo poravnati in stlačiti, da se gnoj ugodno naprej razkraja. Pri nas pa vidimo pogostoma, da se gnoj tudi v teh kupih v nemar pušča. Kakor se je napeljeval in zvrčal, tako leži na teh mestih. To ni prav! Kakor v gnojišču, tako se mora gnoj tudi na teh kupih stlačiti in poravnati, sicer nam gre preveč gnojilnih snovi v izgubo.

Statistični izkaz

o površju (zemljišču), prebivalstvu, števila hiš, konj in goved v posameznih občinah političnega okraja logaškega in sodnega okraja vrhniškega. Označeno je tudi, koliko metrov nad morsko gladino se nahajajo posamezni kraji.

Tekoča štev.	Občina	Zemljišče v hektarih	Pričujoče prebivalstvo			Število živine		Število hiš	Kraj leži nad morjem m
			moško	žensko	skupaj	konjev	goved		
I. sodni okraj									
Cerknica.									
1	Cerknica	11928	2579	2725	5304	205	3158	955	613
2	Rakek	3680	921	892	1813	31	707	279	518
3	Žilce	4015	685	804	1489	31	954	259	714
II. sodni okraj									
Idrija.									
4	Čekovnik	3600	177	177	354	2	213	42	761
5	Črni Vrh	7573	983	1054	2037	92	1332	272	687
6	Dóle	3208	443	497	940	19	832	145	805
7	Godovič	1512	232	285	517	12	326	74	595
8	Idrija	1168	2781	2947	5728	14	229	513	333
9	Spodnja Idrija . .	5090	969	1023	1992	36	1028	259	319
10	Vojsko	3642	377	398	775	15	349	83	1090
11	Žiri	6735	1824	2065	3889	128	2503	687	480
III. sodni okraj									
Logatec.									
12	Hotédrašica	3084	441	432	873	29	569	138	540
13	Dolenji Logatec .	3060	806	813	1619	67	706	264	481
14	Gorenji Logatec .	2482	473	537	1010	35	517	153	500
15	Planina	6591	802	818	1620	72	805	292	461
16	Rovte	5154	999	1112	2111	55	1475	332	700
IV. sodni okraj									
Lož.									
17	Bloke	7012	1349	1518	2867	109	2030	503	724
18	Lož	1022	362	381	743	36	309	128	599
19	Stari Trg	40313	2162	2541	4703	197	2913	802	600
V. sodni okraj									
Vrhnika.									
1	Borovnica	5181	916	970	1886	129	901	318	305
2	Črni Vrh	3350	517	533	1050	2	937	181	862
3	Horjul	2751	804	822	1626	152	1111	288	342
4	Polhov Gradec . .	3605	813	887	1700	66	1036	292	400
5	Preserje	6137	1039	1154	2193	77	1522	386	351
6	Sv. Jošt	2390	390	401	791	5	458	146	621
7	Vrhnika	9716	2816	3058	5874	498	3064	952	293
Rekapitulacija:									
Sodni okraji:									
Cerknica		19623	4185	4421	8606	267	4819	1493	
Idrija		32528	7786	8446	16232	318	6812	2075	
Logatec		20371	3521	3712	7233	258	4072	1179	
Lož		48347	3873	4440	8313	342	5252	1433	
Vrhnika		33130	7295	7825	15120	929	9029	2563	

Po svetu.

Zgled avstrijske pravičnosti. Vlada je dala: vseučilišču na Dunaju 136.662 K, nemškemu vseučilišču v Pragi 102.855 K, češkemu pa — 53.155 K. In to Avstrijo naj mi Slovani smatramo za svojo dobro mater.

Davek na razglednice vpeljejo v Nemčiji. Vsaka razglednica bo obdačena z 2 pfenigoma. Državni dohodek se na ta način poveča za 10 milj. mark.

Bik za 77.000 kron. Na letošnji gospodarski razstavi v Londonu je neki Viktor Dergis iz Argentine v južni Ameriki kupil bika za 77.000 kron. Bik je dobil na razstavi prvo nagrado.

Najlepši živalski vrt, kakršnega še ni na svetu je dal napraviti in oskrbeti londonski bogataš Rothschild v Newyorku v Ameriki. Stal je šest milijonov kron in je dolg več nego tri angleške milje. V njem goje do dva tisoč vrst živalij, sesavcev, ptičev in plazavcev. Postavljeno je 35 domov v njem, kot stanišče in zavetišče živalim. Po vrtu se srečavajo bivoli z drugimi raznovrstnimi zvermi, po gozdnatih in travnatih krajih, katero okrožje je vse z močnim žičnim plotom ograjeno. Medvedi in lisice imajo svoja zavetišča v umetno narejeni brlogih, v obče je vse urejeno tako, da žival niti ne čuti, da je v zavetju. Za slikarje in podobarje so nalašč postavljeni ateljeji, da morejo žival opazovati prav od blizu in brez nevarnosti slikati ali tudi z dletom izdelovati njeno podobo. Razume se, da ima vrt tudi mnogo radovednih obiskovalcev, vsaj ravno s časom, ko napreduje svet s svojim znanstvom, obenem hira njega prvotnost, posebno še živalstvo.

Za kratek čas.

Na sledu. Župan (občinskemu redarju, ki sedi v gostilni): Kaj pa misliš? Mesto da bi šel lovit roparja, pa tu popivaš. Redar: Oh, saj sem mu že na sledu. V tej gostilni je popil pol litra vina.

Zadovoljivost. Gospodar (hlapcu, ki išče službe): Dela bi radi? No, za enega hlapca ga nimam; malo manj ga je. Hlapec: Zame je kmalu zadosti.

Tržne cene v Ljubljani.

Semena:

Domača detelja	od K 100.—	do K 102.—
Lucerna	» » 120.—	» » 130.—
Laneno seme	» » 27.—	» » 29.—

Fižol:

Rudeči ribniški	» » 24.—	» » 25.—
Prepelčar	» » 26.—	» » 28.—

Žito:

Pšenica	» » 18.—	» » —.—
Rž	» » 15.—	» » —.—
Ječmen	» » 16.—	» » —.—
Oves	» » 17.—	» » —.—
Ajda	» » 14.60	» » —.—

Kože:

Goveje z rogmi vred	» » 100.—	» » 114.—
Telečje	» » 135.—	» » —.—
Svinjske	» » 400.—	» » —.—
Lisičje	» » 9.—	» » 10.—
Kunine (belice)	» » 32.—	» » 38.—
» (rumenice)	» » 45.—	» » 56.—
Dihurjeve	» » 6.—	» » 6.50
Vidrne	» » 24.—	» » 25.—

Za 100 kilogramov.

Za par

Loterijske številke.

Dunaj, 24. februarja	12	52	76	89	45
Gradec, 24. februarja	72	90	10	1	53

V hiši g. Helene Orešek v Postojni

ZOBOZDRAVNIK

iz Ljubljane Špitalske ulice števil. 7

Amerik. zobe.
Vsa zobotehnična dela se v

Amerik. zobe.
konces. ateljeju izvršujejo.

O. SEYDL

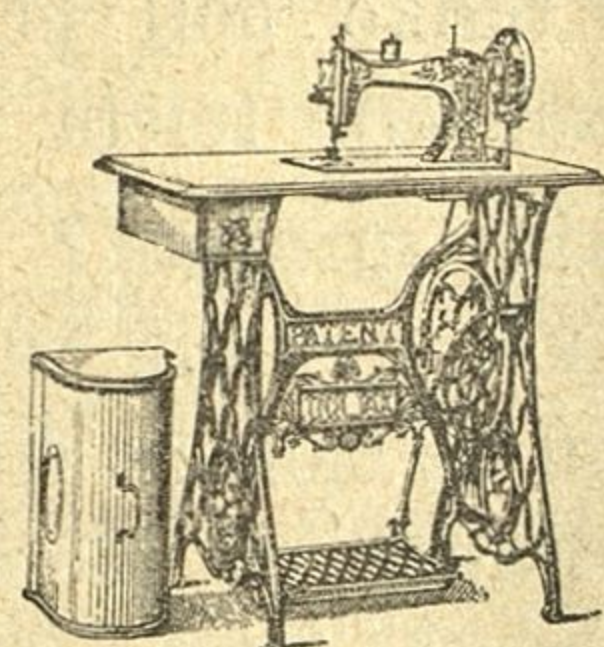
Ord. vsako soboto od 8. do 5. ure.

IVAN JAX & sin v Ljubljani

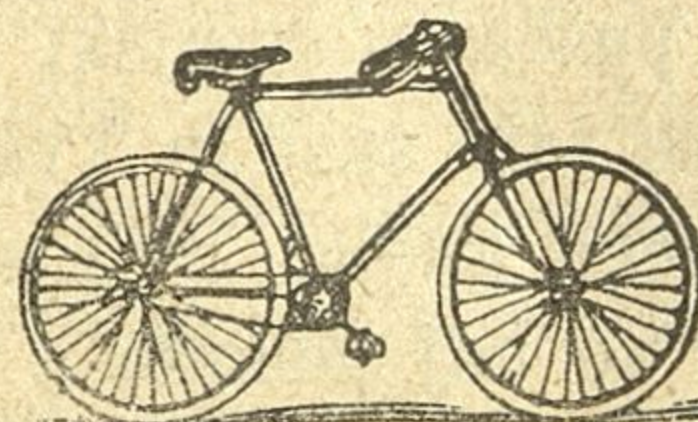
Dunajska cesta 17

priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih
strojev,
voznih koles
in
pisalnih strojev.

Pouk v šivanju in vezenju
na stroje brezplačen.

Velika trgovina in pekarija

ANTON DITRICH v Postojni

priporoča bogato zalogo špecerije, železa, porcelana, stekla, galanterije, barv in kolonijalnega blaga na debelo in drobno.

Zaloga Portland- in Roman- cementa ter vseh potrebščin za stavbe.

Zastopstvo za Notranjsko najboljšega strešnega krila „Eternit“ in druge
raznovrstne opeke za kritje streh.

o o o

Rudeča sol in redilni prašek za živino.

P. n. gostilničarji do-
bijo steklo, porcelan
in kuhinjsko opravo
po znižanih cenah.

P. n. rokodelci dobijo
na vse v njih stroko
spadajoče orodje in
blago primeren
popust.

Zahtevajte cenike zastonj
in poštne prosto.

Franc Čuden

najstarejša eksportna tvrdka
na debelo in drobno.

== **U r a r** ==

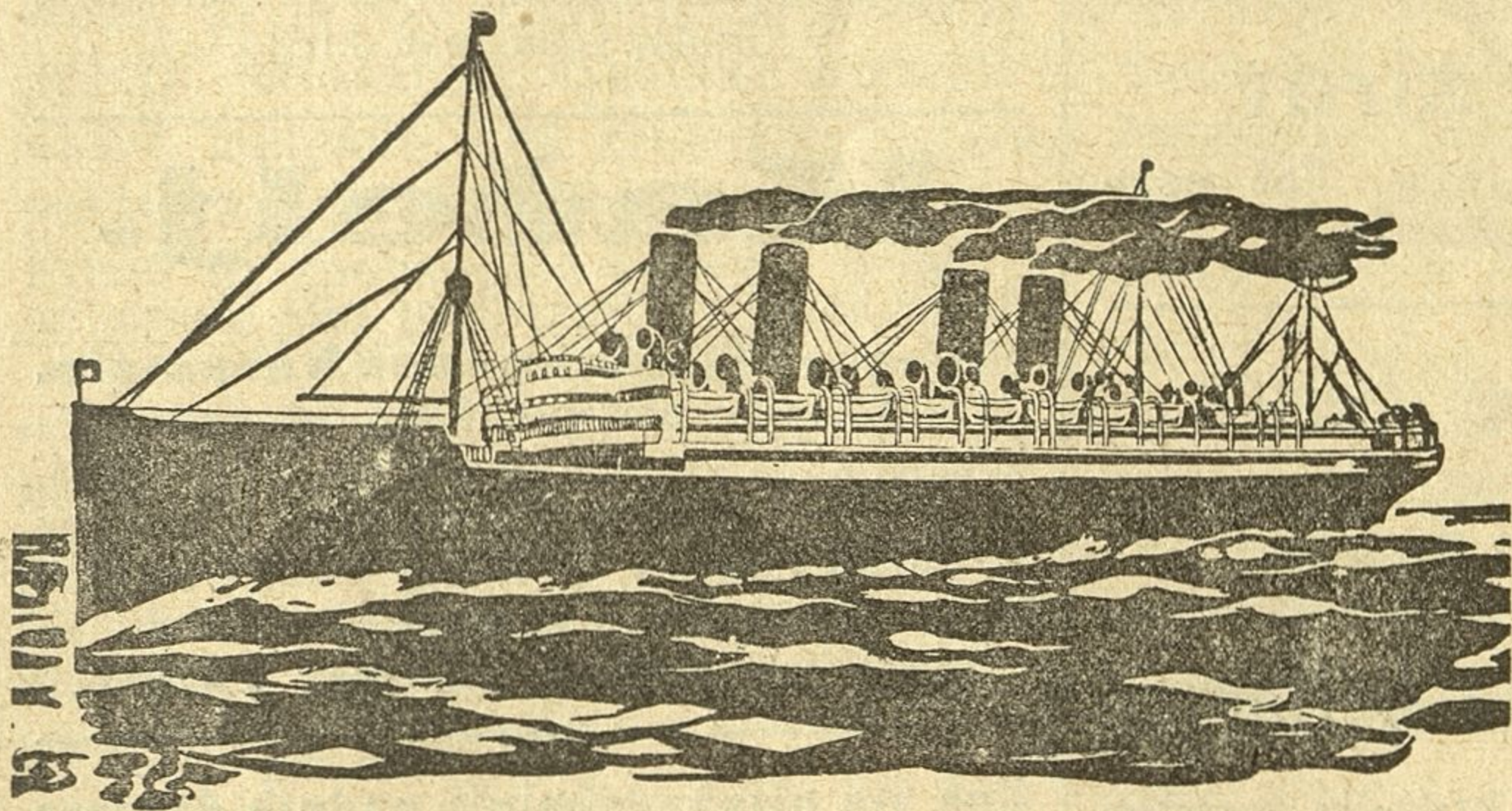
in **trgovec zlatnine in srebernine**,
delničar prvih združenih tovarn ur »Union« v
Bielu, Genovi in Glashütte.

POZOR!

BERITE!

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je
s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz BREMNA v NEW-YORK

s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“,
„Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike
gori navednega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse
proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU

KOLODVORSKE ULICE ŠT. 35.

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto.
— Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in
brezplačno. — Postrežba poštena, reelna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Kolorado,
Mexiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon
in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno
čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale
dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Kolombo,
Singapore, v Avstralijo i. t. d.

Notranjci, berite, širite in naročajte
„Notranjca“!

Svetovnoznana

postojnska jama

je odprta vsak dan ob pol 11. uri dopoldne
in je izključno električno razsvetljena.

Od 1. marca do 31. oktobra je odprta tudi ob
pol 4. uri proti vstopnini K 5.— za osebo.

Ob nedeljah in praznikih pa le K 3.— za osebo.

Zarezano strešno opeko

(Falz)

navadno strešno opeko, kakor tudi zidak, žlebak
in vsako drugovrstno opeko ima v zalogi

== Karol Jelovšek ==

opekarnar na Vrhniki (Notranjsko).

MAKS ŠEBER

== v Postojni. ==

Akcidenčna tiskarna.

== Knjigoveznica. ==

Fotografični atelije.

~ ~ ~

Zaloga vsakovrstnih tiskovin

za županstva, krajne šolske svete, šolska
vodstva, posojilnice, mlekarske zadrage itd.

Izvršuje se po naročilu vsa
druga tiskarska dela

kakor n. pr. letna poročila, cenike, vabila k
veselicam in občnim zborom, programe, nazna-
nila o zarokah, porokah itd., parte liste, pisma
in kuverte z naslovi, posetnice, razglednice,
trgovska naznanila itd. itd.

Notranjci, rabite narodni kolek v korist družbe sv. Cirila in Metoda!

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

posluje vsak petek od 9. do 12. ure dopoldan

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

Daje posojila po 6 %

na osobni kredit ali proti vknjižbi.

Izjemoma in v nujnih slučajih se sprejemajo vloge in dajo posojila tudi ob drugih delavnikih.

Mala naznanila.

Ringschiff - stroj

za krojače, še malo rabljen, se prodaja za nizko ceno. Kje? pove upravništvo „Notranjca“.

Išče službe

deklet, 16 let staro, zmožno slovenskega in nemškega jezika v govoru kakor v pisavi ter vešča v trgovini z mešanim blagom. Več se poizve v Postojni hiš. št. 256.

Učenec

poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, slovenskega in nemškega jezika zmožen, se sprejme v trgovino z manufakturnim blagom V. Šket v Ilirski Bistrici.

Učenec

ne pod 14 let star, tudi nekoliko nemščine vešč in poštenih staršev, sprejme se v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na J. Razboršek, Smartno pri Litiji.

Stanovanje

v Postojni, št. 139, obstoječe iz dveh sob, kuhinje itd. se odda s 1. majem v najem.

Divje kostanje,

lepo krepko drevje za drevorede ima po ceni naprodaj Trško oskrbnništvo v Postojni.

Vreče od hmelja

po 4 K komad ima naprodaj A. Thoraus, pivar v Senožečah, Notranjsko.

Izvrstno naravno brinjevo olje,

pristni brinjevec in slivovko ima naprodaj in pošilja na zahtevo vzorce Štefan Pivk, Predgriže, p. Črni vrh nad Idrijo.

Izvrsten sirar

z večletno prakso išče službe. Več pove upravništvo „Notranjca“.

Cementne cevi

razne velikosti so po zmernih cenah naprodaj pri Jos. Dekleva v Postojni.

Moške obleke in uniforme

izgotavlja Josip Jurca, krojaški mojster v Postojni, na Jamski cesti št. 243. — Solidno delo in zmerne cene.

Učenec

za večjo trgovino v Postojni se sprejme z začetkom aprila. Kje, pove upravništvo „Notranjca“.

Hrastova debela

od 25 cm do 125 cm debela, različne dolžine, so po zmernih cenah naprodaj pri g. Ivanu Marcu v Novakovem mlinu pod Planino na Vipavskem.

Izvrsten sir

prve, druge in tretje vrste ima na prodaj Ivan Vidmar, trgovec in lastnik mlekarne v Črnem vrhu, nad Idrijo.

Kašelj.

Kogar kašelj nadleguje, naj rabi okusne in olajševajoče Kaiserjeve prsne karamele. 2470 notarsko poverjenih spričeval nam dokazuje, kako uspešno se jih rabi zoper kašelj, hripavost, katar in zaslinjenje. — Zavitek 20 in 40 vinarjev. — Edino pristne so one, ki imajo varstveno znamko »Drei Tannen«. Zalogo ima J. Hus, lekarnar v Vipavi.

Več sto visokodebelnih sadnih drevesc

prodaja po nizkih cenah krajni šolski svet v Postojni.

Korenjevo seme

domači pridelek, se dobi pri posestniku h. št. 56 v Postojni.

Pivovarna „G. AUER-jevi dediči“

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12.

priporoča svoje izvrstno marčno in na bavarski način varjeno pivo

v prid družbe sv. Cirila in Metoda.

Zaloge na Notranjskem so: v Idriji (založnik gosp. Franjo Didič, posestnik i. t. d.), v Št. Petru na Krasu (založnik gosp. Anton Rebec, vinotržec), v Prestranku (založnik „Mlekarska zadruga“) in v Žireh (založnik gosp. Matija Gostiša, posestnik).